LUCRĂRILE CONFERINȚEI FEDERAȚIEI ROMÂNE DE FOTBAL

DAREA DE SEAMĂ

prezentată de tovarășul Ion Dumitrescu, vicepreședinte al Federației române de fotbal*)

Conferința Federației române de fotbal se desfășoară într-un moment de mare răspundere pentru toți factorii care se ocupă cu această, atît de populară și îndrăgită, ramură de sport. Spre deosebire de alte ramuri sportive în care s-au obținut rezultate deosebit de meritorii (titluri de campioni mondiali, olimpici și europeni) fotbalul nostru se prezintă, la ora actuală, cu un bilanț nesatisfăcător.

Este firesc deci ca în conferința noastră de astăzi să facem o analiză profundă și realistă a cauzelor care au generat actuala stare de lucruri din domeniul fotbalului și, concomitent cu aceasta, să ne pronunțăm și asupra celor mai potrivite măsuri pentru îmbunătățirea calitativă a activității fotbalistice, astfel ca și această ramură sportivă să aducă în viitor succese de prestigiu.

Înainte de a trece la analiza principalelor cauze care au generat actuala rămînere în urmă a activității fotbalistice, trebuie să arătăm că în ultimii ani s-au întreprins și unele acțiuni pozitive dintre care se pot menționa: creșterea numărului de jucători legitimați de la 68.000 în anul 1962 la 94.800 în prezent, iar al antrenorilor la 1.163; crearea a 12 centre de copii și juniori cu un efectiv de circa 1500 de jucători; reintroducerea, după mulți ani, a fotbalului în școli și cuprinderea lui în sistemul campionatelor republicane școlare; dezvoltarea schimbului de experiență cu specialiști din țările cu fotbal avansat; sporirea numărului jocurilor internaționale ale echipelor de club și ale celor naționale.

Aceste realizări nu ne pot însă pe deplin satisface; ele nu sînt încă pe măsura condițiilor ce au fost create pentru dezvoltarea fotbalului nostru și nici a capacității reale de afirmare a multor tineri talentați ce activează în această ramură de sport.

Deși organele superioare au atras în repetate rînduri atenția asupra deficiențelor existente în fotbalul nostru, Federația română de fotbal a întreprins practic puține acțiuni consistente în vederea remedierii acestor deficiențe. Preocupîndu-se îndeosebi de pregătirea loturilor reprezentative și de campionatul categoriei A, federația a neglijat rezolvarea unora din problemele majore ale fotbalului, ca și desfășurarea campionatului la categoriile inferioare, așa cum bine au sesizat, în ultimul timp, prin presă și discuții, specialiștii și numeroși iubitori ai fotbalului.

Astfel, una din problemele cele mai mult neglijate a fost aceea a copiilor și juniorilor. Deși s-a stabilit în repetate rînduri că valoarea fotbalului depinde de nivelul pregătirii generațiilor de tineri, iar în toate planurile întocmite pînă acum s-au stabilit măsuri precise în această direcție, s-au realizat puține lucruri și de slabă calitate. Federația română de fotbal se face în principal vinovată de această stare de lucruri, dar răspunderea revine în aceeași măsură tuturor cluburilor și asociațiilor sportive, care în loc să se ocupe sistematic de instruirea copiilor și juniorilor și-au irosit energia cu mulți jucători plafonați, fără perspectivă, ori și-au întărit loturile cu elemente crescute în alte locuri, pe care le-au atras în schimbul a tot felul de promisiuni.

Pentru a ilustra dezinteresul față de creșterea de cadre proprii este suficient să arătăm că în afara centrelor de copii și juniori, înființate în urmă cu trei ani, la celelalte echipe de juniori de pe întreg cuprinsul țării fie că nu există deloc antrenori calificați, fie că antrenorii sînt slab pregătiți sau lucrează doar cu jumătăți de normă.

Călăuzit de aceste considerente, Biroul federației de fotbal consideră că înființarea centrelor de copii și juniori constituie un început bun, dar problema depistării tinerelor talente și apoi a pregătirii temeinice a acestora nu poate fi lăsată numai în seama centrelor respective sau a echipelor actuale de juniori din cadrul cluburilor și asociațiilor sportive.

În această direcție, fotbalul școlar trebuie să ocupe un loc mai însemnat în sporirea bazei de masă și de selecție a viitorilor jucători valoroși. Federația nu s-a ocupat, însă, sistematic și aprofundat de această problemă. Considerăm că a fost o gravă greșeală interzicerea, cu ani în urmă, a fotbalului în școli, greșeală care a mers pînă acolo încît elevii au fost de fapt împiedicați să joace fotbal chiar și în afara școlii. Federația de fotbal poartă vina de a nu fi făcut intervențiile necesare pentru curmarea acestei stări de lucruri.

Socotim deci că foabalul trebuie să-și ocupe locul meritat în unitățile învățămîntului de toate gradele și, în această privință, ne propunem să acționăm cu toată hotărîrea pentru ca, împreună cu Ministerul Învățămîntului, acolo unde sînt condiții, să înființăm treptat echipe de fotbal în cît mai multe școli de cultură generală, licee și școli profesionale. Paralel cu această acțiune trebuie sporită exigența față de activitatea cluburilor și asociațiilor sportive în sensul ca acestea să se ocupe mai temeinic cu organizarea și desfășurarea procesului de instruire a copiilor și juniorilor.

Rezolvarea cu simț de răspundere a problemei instruirii copiilor și juniorilor implică și alte măsuri, în primul rînd asigurarea condițiilor corespunzătoare de pregătire a acestora. Echipelor de copii și juniori trebuie să li se asigure terenuri de antrenament și joc, echipament și materiale adecvate vîrstei lor, punîndu-se astfel capăt situației frecvent întîlnite la cluburi și asociații unde tinerii jucători se antrenează în spatele porților sau pe terenuri cu totul improprii, cu un echipament de proastă calitate, reformat de la seniori.

O a doua mare cauză a situației nesatisfăcătoare din fotbalul românesc constă în nivelul slab al campionatelor interne determinat de carențele existente în instruirea fotbaliștilor din categoria A și B, ca și de optica greșită a conducerilor cluburilor și asociațiilor sportive care urmăresc doar îndeplinirea unor obiective imediate și pierd din vedere perspectiva.

În loc ca jucătorii noștri să fi fost instruiți pentru a face față cu ușurință cerințelor efortului intens, în loc să se fi insistat asupra obținerii de către ei a unei măiestrii tehnice, a unei concepții de joc elastice, a unei orientări independente și creatoare în timpul desfășurării variatelor faze ale jocului, au fost impuse scheme unice, au fost criticate echipele care nu se încadrează întocmai în preceptele rigide stabilite de specialiștii Federației române de fotbal. După campionatul mondial din Anglia ne-am dat mai bine seama că în fotbalul modern nu există posturi fixe, că aceiași jucători, în diferite faze, îndeplinesc funcții adecvate sarcinilor ce le revin în momentul respectiv, că fotbalistul trebuie să fie posesorul unei desăvîrșite pregătiri tehnice și al unei multilaterale și inepuizabile pregătiri fizice. Specialiștii noștri, inclusiv cei din cadrul Federației române de fotbal, cunoșteau aceste lucruri dar nu au avut tăria de a le aplica în momentul cînd ele apăreau ca elemente noi și înaintate ale fotbalului contemporan.

Reintroducerea lor la timpul oportun a făcut ca nivelul pregătirii jucătorilor noștri să rămînă în urmă. Nu de puține ori s-a căutat compensarea carențelor pregătirii tehnice, tactice și chiar fizice, printr-o altă componentă a conținutului antrenamentului și anume prin pregătirea morală și de voință. Evident, și această pregătire este necesară, dar efectele sînt cu atît mai bune cu cît ea se grefează pe o pregătire tehnică, tactică și fizică corespunzătoare jocului modern.

În conditiile neglijării perfecționării principalelor elemente ale instruirii fotbaliștilor din categoriile A și B, care au dus și la slăbirea nivelului competițiilor interne, era greu de format o echipă națională cu un randament superior. Dar în loc să se fi insistat asupra pregătirii superioare a fiecărui fotbalist din categoriile A și B s-au căutat formule „salvatoare" pentru echipa națională.

Pentru viitor trebuie desigur să acordăm în continuare o mare atenție pregătirii echipelor naționale, mai ales echipei naționale A, dar preocupările manifestate în această direcție nu trebuie limitate numai la lotul propriu-zis. Trebuie să ajungem la stadiul în care ponderea pregătirii echipelor naționale să o constituie omogenizarea unor jucători de valoare bine instruită din punct de vedere tehnic, tactic și fizic în primul rînd în cluburile din care fac parte. În această direcție, antrenorii și conducerile cluburilor au de spus cuvîntul cel mai greu.

Pentru ca rezultatele să fie dintre cele mai bune, se impune însă ca stabilirea jucătorilor în secții să fie asigurată prin măsuri eficace. În această ordine de idei trebuie spus că vechiul regulament de transferări avea la bază cîteva excepții care favorizau circulația intensă a jucătorilor spre unele cluburi în detrimentul altora. Actualul regulament de transferări, potrivit căruia acordul scris constituie actul de bază, vine să contribuie la o mai mare stabilitate a jucătorilor în echipele care i-au format și consacrat, la întărirea disciplinei și în ultimă instanță la crearea condițiilor pentru desfășurarea unui proces de instruire de perspectivă.

Altă cauză care a frînat progresul activității noastre fotbalistice a constituit-o insuficienta fermitate din partea cluburilor pentru crearea în rîndurile jucătorilor a răspunderii față de propria lor pregătire și pentru educarea acestora ca cetățeni cu o conduită demnă în toate împrejurările vieții lor sociale.

În foarte multe cazuri cluburile și asociațiile sportive au tolerat abateri ale jucătorilor de la cerințele vieții sportive, de la îndatoririle lor față de colectivele din care fac parte, iar unele sancțiuni date pe alocuri au fost cu totul timide, lipsite de eficiență. Sînt bine cunoscute situațiile cînd conducerile unor cluburi au trecut la suspendarea jucătorilor recalcitranți pentru ca, la puțină vreme după aceea, tot ele să ceară ridicarea sancțiunilor acordate, încercînd să demonstreze pe toate căile că cei în cauză și-au schimbat radical conduita sportivă și cetățenească. Așa a procedat, pentru a da un singur exemplu, clubul Steagul roșu cu jucătorii Pescaru și Adamache.

Tot datorită slabei munci educative, lipsei de exigență manifestată de toate cluburile, jucătorii au ajuns să privească cu totul superficial pregătirea lor proprie, să nu respecte antrenorii și conducătorii de cluburi, dar în schimb să ridice tot felul de revendicări care de cele mai multe ori iau forma unei pronunțate tendințe de căpătuială, de cîștig ușor, fără muncă.

Trebuie recunoscut, însă, că nici federația nu a dat un exemplu convingător cluburilor, manifestînd la rîndul ei o slabă exigență față de jucători.

Din cele subliniate mai sus rezultă că atît cluburile și asociațiile, cît și Federația română de fotbal, vor trebui să manifeste față de munca educativă o atenție sporită, trăgînd la răspundere și sancționînd cu severitate pe toți aceia care se abat în munca lor de la această componentă fundamentală a activității fotbalistice.

Deficiențe serioase și cu consecințe directe asupra dezvoltării fotbalului s-au manifestat și în privința selecționării, formării și promovării cadrelor de antrenori și arbitri.

În privința antrenorilor, factori principali ai ridicării nivelului calitativ al fotbalului nostru, putem spune că în afara unora care își dedică întreaga energie și pricepere pregătirii fotbaliștilor, sînt încă destul de mulți cei care muncesc superficial și nu asigură o instruire la nivelul cerințelor.

Necorespunzător este rezolvată și stabilitatea lor la cluburi, mulți dintre ei schimbînd locul de muncă odată cu începerea unei noi ediții a campionatului. Această practică este contrarie cerințelor de bază ale organizării și metodicii fotbalului. Federația apreciază că nu sînt întîmplătoare fluctuațiile de formă și de rezultate ale unor echipe ca Politehnica Timișoara, Universitatea Cluj sau C.S.M.S. Iași, care în ultimii ani au schimbat antrenorii chiar în cursul aceluiași campionat. Muncind în asemenea condiții, antrenorii nu pot desfășura o muncă de perspectivă și acest lucru trebuie înțeles, în primul rînd, de conducerile cluburilor și asociațiilor sportive.

O mare importanță are și acțiunea de formare și perfecționare a cadrelor de antrenori. Pînă acum, Federația română de fotbal s-a mulțumit să manifeste preocupări mai mult în direcția formării acestora prin I.C.F. și cursuri de scurtă durată, dar în privința perfecționării cunoștințelor lor după absolvirea cursurilor respective s-a întreprins prea puțin.

În cadrul activității sale viitoare federația se va strădui să îmbunătățească situația și sub acest aspect.

Așa cum în toate domeniile vieții noastre sociale, calitatea muncii depinde de hărnicia lucrătorilor din sectorul respectiv, la care trebuie să se adauge neapărat și forța științei, acest principiu trebuie extins și în activitatea fotbalistică.

Pentru îmbunătățirea muncii antrenorilor vor trebui luate și alte măsuri, îndreptate, în primul rînd, spre asigurarea deplinei responsabilități a acestora față de calitatea instruirii fotbalistice și formarea echipelor. Este necesară încetarea practicii imixtiunilor în treburile tehnice ale antrenorilor, practică ce duce la despersonalizarea antrenorilor, la scăderea autorității acestora.

Cluburile și asociațiile sportive, antrenorii, opinia publică apreciază că rămînerea în urmă a activității fotbalistice se datorește în bună măsură și corpului de arbitri în rîndul arbitrilor au pătruns elemente care nu se ridică la nivelul cerințelor acestei activități. Mulți arbitri nu se pregătesc temeinic pentru conducerea competentă a jocurilor și prin urmare comit greșeli, dau decizii nejuste care ridică îndoieli nu numai asupra competenței lor, ci și a trăsăturilor etice. Nu puține au fost cazurile cînd rezultatele meciurilor s-au datorat nu raportului de forțe din teren, ci greșelilor sau relei intenții ale arbitrilor. Trebuie să acționăm deci mai sistematic pentru îmbogățirea continuă a cunoștințelor arbitrilor, după cum trebuie să acționăm mai ferm în direcția stîrpirii procedeelor unor cluburi și arbitri care se abat de la normele stabilite prin regulament. Este reprobabil și cu totul inadmisibil că mai sînt cazuri de oferire și, respectiv, de acceptare a unor diurne sporite, a unor cadouri în natură etc. Vina arbitrilor în această direcție este evidentă, dar tot atît de mare este și aceea a intermediarilor din cluburi care oferă aceste avantaje ilegale.

Multe colegii de arbitri din țară ca și colegiul central își irosesc majoritatea timpului cu delegările la jocuri; în schimb, se ocupă mult mai puțin cu metodica arbitrajelor, cu instruirea sistematică și aprofundată a celor ce conduc jocurile.

Considerăm, de asemenea, că în viitorul imediat este necesar ca colegiile de arbitri să fie absolvite de sarcina delegărilor, acestea făcîndu-se de către comisii speciale.

Dintre cauzele care au influențat negativ activitatea din ultimii ani, trebuie subliniată și aceea că Federația română de fotbal s-a preocupat sporadic și de multe ori superficial de îndeplinirea hotărîrilor organelor superioare, precum și a celor proprii, cu privire la îmbunătățirea activității fotbalistice.

După cum este cunoscut, în ultimii ani, fotbalul a fost analizat de mai multe ori, iar planurile de măsuri elaborate cu aceste prilejuri au fost apreciate pozitiv de activul mișcării sportive și de toți factorii care muncesc în acest domeniu. Cu toate acestea, la fiecare nouă analiză se constată că realizarea ansamblului acțiunilor prevăzute în planuri se prezenta slab.

O altă cauză care a influențat negativ fotbalul nostru a constat în faptul că Biroul federal, îndeosebi tovarășii Gh. Popescu și Ion Lupaș, s-a izolat într-o oarecare măsură de masa tehnicienilor și a iubitorilor fotbalului, manifestînd rezerve față de multe sugestii venite din partea acestora. Așa se explică faptul că între conducerea Federației române de fotbal și principalele organisme tehnice ale acesteia — colegiile centrale de antrenori și arbitri — s-au creat relații neprincipiale, care n-au putut duce la întărirea muncii, ci la o atmosferă de suspiciune, ignorîndu-se contribuția pe care cele două organisme trebuiau să și-o aducă la îmbunătățirea activității fotbalistice.

Colegiul central de antrenori, precum și foarte multe din cele regionale și orășenești, nu au devenit adevărate foruri metodologice, ele nefiind mobilizate și trase la răspundere pentru modul în care îndrumă și controlează activitatea practică de instruire a jucătorilor.

Federația dispunea de cadre suficiente, dar tehnicienii săi nu au fost folosiți sistematic pentru imprimarea unei orientări clare, la nivelul tuturor verigilor organizatorice ale fotbalului, ci mai mult pentru rezolvarea problemelor imediate, minore ca importanță, cum ar fi întocmirea a tot felul de planuri sau deplasarea ca observatori la unele meciuri.

Analizînd cauzele care au menținut fotbalul din țara noastră la un nivel mediocru, nu putem trece cu vederea nici situația precară a bazei materiale necesare unei activități corespunzătoare. Multe echipe nu dispun de terenuri de fotbal, materiale și echipament sportiv și datorită acestui fapt sînt frecvente cazurile cînd ele își desfășoară antrenamentele pe jumătăți de terenuri, cu puține mingi și cu ghete de slabă calitate.

Față de această situație, este necesar ca federația și consiliile regionale de fotbal să ceară mai insistent sprijinul sfaturilor populare, al sindicatelor și organizațiilor U.T.C., precum și al organelor de resort al M.I.U. și M.C.I. pentru rezolvarea problemei terenurilor, a calității și cantității materialelor și echipamentului de fotbal.

Trebuie pornită o acțiune energică pentru construirea de terenuri simple, necesare procesului de pregătire, și trebuie luate măsurile cele mai eficace pentru asigurarea necesarului de echipament, îndeosebi pentru copiii din școli.

După cum se știe, îmbunătățirea activității fotbalistice este o problemă care preocupă la ora actuală cercuri foarte largi de specialiști și iubitori ai sportului. În presă îndeosebi, printre propunerile formulate a fost și aceea de formare a unor cluburi de fotbal, care să trăiască din punct de vedere financiar pe picioare proprii, să aibă planuri de venituri și cheltuieli și care să retribuie pe jucători în funcție de pregătirea lor și de randamentul pe care îl dau în jocuri. Alte propuneri se referă la reglementarea, pe bază de angajamente, a relațiilor dintre club și jucător, precum și la îmbunătățirea sistemului competițional.

Federația română de fotbal are și ea în preocupările sale aceste probleme. În ceea ce privește problema constituirii cluburilor de fotbal s-au întreprins unele studii, dar pînă în prezent nu s-a putut ajunge la cele mai bune soluții. Pentru a nu se lua o măsură pripită, această problemă să fie discutată în continuare într-o ședință lărgită a Comitetului federației. Problema menționată, cît și altele care privesc activitatea fotbalistică, vor rămîne deci în continuare în atenția federației, pentru soluționarea lor urmînd a se apela și de acum înainte la consultarea largă a masei de specialiști și iubitori ai sportului.

Un real sprijin pentru îmbunătățirea sistemului de muncă îl va constitui noul statut al federației, care a fost supus aprobării Conferinței pe țară a mișcării sportive. Pe baza acestui statut va fi întocmit și regulamentul de funcționare al federației.

Desigur, aceste documente, împreună cu toate măsurile luate în ultima vreme și altele care vor urma, sînt de natură să contribuie la îmbunătățirea într-un viitor apropiat a activității fotbalistice din țara noastră. Ele însă nu sînt pe deplin suficiente. Pentru obținerea unor rezultate mai bune în viitoarea activitate este necesar ca fiecare dintre noi să dea dovadă de o exigență sporită, de spirit de răspundere, de înțelegerea aprofundată a faptului că pasiunea noastră pentru acest sport trebuie subordonată intereselor generale ale fotbalului românesc, în vederea reprezentării cu cinste a culorilor patriei noastre pe arena internațională.

*) *Text prescurtat*